

IV Сменно- вечерна гимназия „Отец Паисий”
Адрес: гр. София, район „Оборище”, ул. „Дунав” № 30,
тел: 983 37 97 е- mail: ve4erna4@abv.bg

П Р А В И Л Н И К

ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ

НА

ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

2019/2020 учебна година

*приет заседание на ПС
с Протокол №13/ 08.07.2019 г.*

Г Л А В А П Ъ Р В А

Общи положения

1. Настоящият правилник е разработен на основание чл.5, ал.1 от Инstrukция от 5 юли 1996 година на МОН за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета – ДВ,бр61/96г./ изм. ДВ. бр.15 от 15.02.2013г./ и заповед № РД 09-1583 от 09.09.2009 г. на МОМН.
2. Правилникът се утвърждава от директора на просветното звено не по-късно от началото на учебната година.
3. Правилникът се актуализира при въвеждане на нови съоръжения, учебно-технически средства, материали и вещества, при изменение на правилата, нормите и изискванията за безопасност на труда в Република България.

РАЗДЕЛ I

Област и ред за прилагане на правилника

1. Правилникът се отнася за учениците, педагогическия и непедагогическия персонал в IV СВГ – гр. София, както и за лица, които по различни поводи се намират в училищната сграда, работилниците, площадки, терени и др.
2. За осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд при провеждане на възпитанието, учебната, извънкласната и извънучилищната дейност и при извършване на трудови дейности се спазват установените в Република България единни правила за безопасност на труда.
3. Отговорност за изпълнението на правилника носи училищното ръководство.

Р А З Д Е Л П

Права, задължения и отговорности на длъжностните лица и учащите за осигуряване и спазване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд

Училищно ръководство.

Отговорност за изпълнение на Правилника носи директорът на училището.

1. Директорът на училището е длъжен да осигурява здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд, като прилага необходимите мерки , включително /Чл. 1. ЗЗБУТ / :

- превенция на професионалните рискове;
 - защита на безопасността и здравето;
 - отстраняване на рисковете и причините за трудовия травматизъм и професионалната заболяемост;
- информиране, консултации, обучение;

2 .Заместник директор провежда инструктаж с целия персонал на училището във връзка с осигуряване на условия за надежден, безавариен и непрекъснат труд. /ежегоден за щатните служители и първоначален за новопостъпили служители/

Педагогически персонал:

1. В началото на всяка учебна година класните ръководители и учителите запознават учениците с нормите за безопасност и условията на труд в класните стаи и кабинетите.
2. Преди започване на учебния ден главният дежурен прави преглед на техническото състояние и условия за безопасна работа в училището
3. След приключване на учебните занятия учителите задължително проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно-технически средства и осветление.
4. Дежурните учители следят за нормалното придвижване на учениците по коридорите и стълбищата в училищната сграда и следят за поведението на същите в класните стаи, коридорите и стълбищата.

Непедагогически персонал

1. Да спазват установената трудова, техническа и технологична дисциплина, да изпълняват трудовите си отношения точно и добросъвестно.
2. Да се явяват на работа в състояние, което им позволява да изпълняват възложените им задачи и да не употребяват през работно време алкохол или друго упойващо вещество.
3. Да спазват правилата за здравословни и безопасни условия на труд, безопасността на движението и противопожарната охрана.
4. Да се грижат за собствената си безопасност и безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършването от тях работа или дейност.
5. Да поддържат реда, необходимата чистота, културна и приветлива обстановка на работното място.
6. Да не предприемат по своя инициатива работа, с която не са запознати и не им е възлагана.
7. Да поддържат и повишават знанията и квалификацията си по безопасните методи на труд.
8. Чистачките задължително забърсват с влажна кърпа всяка сутрин преди началото на учебните занятия всички чинове, маси, бюра, пейки, первази, вратите на класните стаи, кабинети, канцеларии и др. повърхности.
9. Преди началото на учебните занятия всички класни стаи, кабинети, учителска стая и канцеларии задължително се почистват и проветряват.
10. Класните стаи и кабинетите задължително се почистват след приключване на всяка учебна смяна – проветряват се и се забърсват с влажна кърпа мебелите, вратите, первазите.
11. Преди началото и след края на учебните занятия работникът по поддръжка и ремонт задължително проверява състоянието на вратите, прозорците, чиновете, масите, бюрата, шкафовете и осветлението. При констатиране на нередности незабавно пристъпва към отстраняването им, като своевременно осведомява домакина и училищното ръководство.
12. Коридорите и стълбищата на училищната сграда се забърсват от чистачите след всяко междучасие.
13. Санитарните помещения се почистват преди започване на учебните занимания, след всяко междучасие и след приключване на учебните занятия.
14. Чистачите измиват прозорците през всяка ваканция. Тяхното почистване се извършва след внимателното им отваряне, а също на изправни маси или стълби.

15. Качването и слизането при почистване на прозорците или подмяна на осветителните тела става изключително внимателно при спазване на правилата за безопасност.
16. Училищния двор се поддържа чист и безопасен.
17. Щорите се забърсват с влажна кърпа през всяка ваканция.
18. Почистването на паркета става през ваканциите, като чистачките спазват правилата за работа с опасни химикали.
19. При снеговалеж да се осигурява своевременно почистване на тротоарите и подстъпите към училището /включително аварийните изходи и двора/.
20. Редовно да се следи за температурата и осветлението в помещенията и се вземат необходимите мерки.
21. По време на работа с опасни химикали прозорците в кабинетите, класните стаи и залите задължително са отворени.
22. При подмяна на осветителните тела, ремонт на учебно-техническите средства, съоръжения, машини, печки и др. те задължително се изключват от ел.мрежа.
23. Ремонт на ел.табла се извършва само след централно изключване на ел.мрежа.
24. След приключване на учебните занятия чистачите задължително проверяват за забравени включени ел.уреди, учебно-технически средства и осветление.
25. Обслужващият персонал изпълнява задълженията си по трудов договор и длъжностна характеристика само в работно облекло.
26. При пожар, земетресения, авария, стихийно бедствие и др., чистачите от първия етаж обезпечават отварянето на вратите и изходите за евакуацията на учениците.
27. За училищни нужди се закупуват или приемат като дарение само уреди, съоръжения, пособия, учебно-технически средства и др., отговарящи на БДС.
28. Леснозапалими материали се съхраняват от домакина на строго определените за целта места, безопасни за здравето и живота на учениците и трудовия колектив.
29. Забранено е запалването на събраните отпадъци и листа в училищния двор.

Ученици

1. При придвижване от дома към училище всеки ученик се задължава стриктно да спазва правилата за движение по пътищата.
2. При придвижване по тротоарите в района да се спазва най-строга дисциплина - да не се бяга, гони, бута, тъй като това създава условия за неволно излизане на пътното платно и пътни инциденти.
3. Придвижването по коридорите и стълбищата в училищната сграда става само от дясно.
4. Забранява се на учениците да тичат, скачат и да се боричкат в класните стаи и училищните коридори.
5. Пет минути преди започване на часа учениците заемат работните си места и спокойно изчакват идването на учителя.
6. Категорично се забранява на учениците качването по первазите на прозорците.
7. Учениците са длъжни да контролират височината на гласа си и да не създават прекалено силен шум в класните стаи и коридорите.
8. Забранява се на учениците да консумират закуски и напитки в класните стаи.
9. Забранява се на учениците да пипат и боравят с учебно-технически средства и пособия в отсъствието на учител.
10. Категорично е забранено на учениците да пипат контакти и ел.ключове. При откриване на повредени или счупени контакти и ел. ключове са длъжни незабавно да уведомят класния ръководител, учителя или училищното ръководство.

ГЛАВА ВТОРА

УСЛОВИЯ, ИЗИСКВАНИЯ И ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСНО И ЗДРАВΟΣЛОВНО ПРОВЕЖДАНЕ НА ВЪЗПИТАНИЕТО, ОБУЧЕНИЕТО И ТРУДОВАТА ДЕЙНОСТ

РАЗДЕЛ I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Работникът или служителят е длъжен да спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на работата, за която се е уговорил.
2. При нарушаване на правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд се носи отговорност.
3. При неизпълнение на задълженията си във връзка с осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд работодателят или съответното длъжностно лице подлежат на наказание.
4. Работодателят има право да налага дисциплинарни наказания за неспазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд.
5. Учителите съвместно със съответното длъжностно лице в учебното заведение разработват правила за безопасни условия на възпитание, обучение и труд по учебните предмети, по които преподават.
6. Организацията, реда и дисциплината по време на занятията е задължение на всеки учител и участник в учебния процес.
7. В началото на уч. година класните ръководители по време на провеждане на първия час на класа запознават учениците с настоящия правилник, а учителите при първото занятие инструктират учениците.
8. До началото на всяка учебна година задължително се отремонтират или бракуват всички машини, уреди, съоръжения, уч.-техн. средства и пособия, които не отговарят на условията за безопасност.
9. Задължително е спазването на изготвения план за работа при зимни условия.
10. При извършване на ремонтни дейности в училищната сграда, директорът издава заповед за стриктно спазване на правилата за безопасност до неговото приключване.
11. При станала злополука незабавно се уведомява мед.специалист, уч.ръководство и родителите на ученика или близките на служителя или работника.
12. Дежурните учители за деня извършват превантивен контрол по спазване на правилата за безопасност. При нарушаването им от учениците незабавно уведомяват класните ръководители и училищното ръководство.
13. Не се възлага изпълнението на заваръчни работи на лица, които нямат свидетелство за правоспособност.
14. Забранено е да се извършват електрозаварки на открито по време на дъжд, гръмотевици и високи температури.
15. Всички проводници да бъдат изолирани и сеченията им да отговарят на допустимия минимум.
16. При прекъсване на работа с електроженния апарат да не се оставя под напрежение.

Електрообзавеждане и електробезопасност

1. Електрическите уредби, съоръжения, инсталации и съставлящите ги елементи по устройство и изпълнение да отговарят на изискванията.
2. Да се спазват изискванията за безопасна работа при експлоатация и поддържане на електрическите уредби, ел.съоръжения, ел.инсталации и др.
3. Забранено е на учениците да пипат и извършват поправки и ремонти по ел. инсталации и машините.
4. Кабели и проводници, които не захранват механизми или ел.осветление, задължително да се демонтират, а не само да се изолират.
5. Не се допуска работа с неизправни ел.щепселни съединения, ключове, шнулове и кабели.
6. Обслужването и поддържането на ел.уредби, съоръжения, инсталации се извършва от лица с необходимата техническа правоспособност.
7. Спазването на изискванията, включени в правилника за безопасност на труда е задължително.

РАЗДЕЛ II

Хигиенни и здравословни изисквания за работните места

1. Работните места и видовете дейности на учениците да са съобразени с изискванията на нормативните документи.
2. Забранява се увеличаване продължителността на учебния час и съкращаване на почивките.

Общи изисквания

1. Учебните кабинети и класни стаи трябва да отговарят на санитарно-хигиенните изисквания по отделните фактори – микроклимат, осветление, вредни вещества, шум, вибрации, лъчения и други.
2. За всеки ученик да се осигурява минимална кубатура от 1,5м².
3. За осигуряване на безопасна работа в компютърните кабинети е необходимо :
 - (1) При работа с компютрите учениците трябва да са разположени на разстояние 0,50 - 0,70m от екрана, а разстоянието между очите и клавиатурата да е 0,40 - 0,50 m.
 - (2) При работа с компютрите се изисква учениците да стоят изправени на столовете, с удобно разположени върху масите ръце, така че да се постига максимално удобство при работата с клавиатурата и мишката.
 - (3) Не се разрешава провеждане на две последователни занятия без осигуряване на активна почивка между тях от 10 мин..
 - (4) При работа в компютърната зала учениците трябва да внимават за опасности свързани с неизправности в ел. инсталацията (оголени кабели, повредени контакти, ел. ключове, щепсели и др.) и при откриването на такива да предупреждават незабавно преподавателя, без да правят опити да ги поправят.
 - (5) При движение в залата учениците да не се допират до захранващите кабели на компютрите и друга техника, както и до кабелите на компютърната мрежа.
 - (6) Компютрите и останалата техника в залата се включват само след разрешение на преподавател.

(7) При влизане в залата учениците са длъжни да изчакват напускането ѝ от тези, за които занятията са приключили.

(8) Поради наличието в залата на ел. инсталация по работните маси, се забранява внасянето на напитки и течности.

Микроклимат – температура, влажност и скорост на въздуха. Отопление и вентилация.

1. Хигиенните изисквания към микроклиматичните параметри на въздуха в работните помещения да отговарят на БДС 14776-87.
2. Да се спазват оптималните норми на работните места за температура и скорост на въздуха в зависимост от категорията работа и периода на годината.
3. Необходимо е да се поддържа постоянна температура в работните помещения с помощта на отоплителни тела, които не трябва да влошават микроклимата.

Естествено и изкуствено осветление.

1. Всички помещения, независимо от времето на пребиваване в тях, трябва да бъдат осигурени с естествено осветление.
2. Помещенията, в които е доказана невъзможността да се осигурят нормите за естествено осветление, трябва да се осветяват през деня със смесено осветление.
3. Естественото осветление трябва да бъде странично, горно или комбинирано и да осигурява хигиенните изисквания съобразно БДС 1786-84.
4. Да се спазват отрасловите норми за изкуствена осветеност на работната повърхнина в лукса, както следва:
 - ✓ класни стаи, учебни кабинети в средата на дъската 500, а на чиновете 300;
 - ✓ кабинети и стаи на преподавателите 200;
 - ✓ стълбища на пода 50;
 - ✓ административни помещения 400.

Шум и вибрации.

1. Да се спазват допустимите стойности на нивата на шума.
2. Да се полагат всички усилия и технически решения за премахване или обезшумяване на източниците на шум.

Вредни вещества.

1. Да се съхраняват с голяма отговорност в отделни специални за целта помещения хигиенни материали и вещества.
2. Работещите с тях да са запознати с техните свойства и правилата за работа, като се подлагат на специални инструктажи.
3. Съдовете, в които се съхраняват вредните вещества, да са снабдени с трудно премахващи се надписи с названието на веществото.
4. Забранява се изхвърляне в канализацията на отработени разтвори, съдържащи отровни вещества, разяждащи химикали и други подобни.
5. Да се спазва срока на годност на хигиенните материали.

Санитарно-битово осигуряване.

1. Територията на училището и дворните площи да се поддържат чисти, а отпадъците да се събират на определените за целта места.
2. Да се спазват от всички – педагогически, непедagogически персонал и ученици, въведеният режим за труд и почивка.
3. Условието за санитарно-битово и медицинско обслужване съобразно санитарните норми и изисквания се осигуряват от директора на учебното заведение.

Водоснабдяване и канализация.

1. Училищната сграда да бъде осигурена с необходимите количества вода хигиенно-санитарни, питейно-битови и противопожарни нужди.
2. Да се поддържа в изправност водопроводната инсталация и канализационната система.

РАЗДЕЛ III

Противопожарна охрана

Създаване на условия за недопускане на пожари.

1. Да се извършва постоянен контрол по ползването на електронагревателните и отоплителните уреди. При спиране на електрическия ток да се ползват само електрически фенерчета.
2. В коридорите и по стълбищата да не се съхраняват маси, чинове или друг инвентар.
3. Изходите за евакуация да се поддържат в изправност и годност за използване.
4. Противопожарните уреди и съоръжения да се поддържат в изправност и годност за използване.
5. Да се спазват най-строго изискванията за пожарна безопасност при извършване на заваръчни и други огневи дейности.
6. Да се изготви план за евакуация на учениците при пожар, същият да бъде поставен на видно място в училищната сграда и да се програва веднъж на учебен срок през учебната година.

Дейност в случай на пожар, авария или природно бедствие.

1. Да не се допуска паника и да се действа организирано и уверено.
2. При усещане на първите признаци на земетресение да не се напуска сградата самостоятелно от ученици или учители.
3. Да се заемат местата до вътрешните стени или коридорите, които са сравнително по-устойчиви на въздействието.
4. След преминаване на първия трясък под ръководството на учителите организирано, при спазване на плана за евакуация да се напуснат класните стаи.
5. Да се слиза само по стълбищата.
6. След напускане на сградата да не се застава на разстояние, по-малко от височината ѝ.
7. Задължително е спазването от всички – трудов колектив и ученици на противопожарната наредба, утвърдена от директора.

8. При възникване на пожар е необходимо да се уведомят незабавно органите на противопожарната охрана, като се посочи и адресът на училището.
9. Да се започне незабавно гасене на пожара с наличните противопожарни съоръжения.
10. Организирано и без паника ва се евакуират учениците, съгласно плана за евакуация и конкретната пожарна обстановка.
11. Задимен участък да се преминава с поставена на дихателните органи мокра кърпа.
12. Директорът на училището и учителите напускат последни училищната сграда, след извеждане на всички ученици.
13. При разрастване на пожара да се вземат мерки за спасяване на ценно имущество и документация.
14. При пристигане на противопожарните коли да се информират служителите на СПАБ за следното:
 - ✓ има ли ученици, неизведени от класните стаи и къде;
 - ✓ кои помещения са обхванати от огъня и къде се разпространява;
 - ✓ местата за съхраняване на леснозапалими течности, документация, ценно имущество и други.

ГЛАВА ТРЕТА

Трудови злополуки

1. За трудови злополуки се считат всички травматични увреждания, станали по време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и всяко увреждане на здравословното състояние, настъпило в резултат на изпълняваните трудови задължения.
2. Регистрират се всички трудови злополуки, които са станали с работници или служители и са предизвикали загубване на работоспособност за един или повече дни.
3. За всяка трудова злополука самият пострадал или най-близкият свидетел на злополуката незабавно уведомява училищния директор.
4. Трудовата злополука се установява от директора на учебното заведение с акт в тридневен срок, считано от деня на злополуката, а професионалното заболяване – в тридневен срок от неговото констатиране от съответните здравни органи.
5. Директорът на учебното заведение организира регистрирането, отчитането и анализирането на трудовите злополуки и професионалните заболявания по установения в Република България ред.
6. Училищният директор незабавно уведомява РУО, регионалната инспекция по труда, органите на МВР, прокуратурата и Гражданска защита в случаите на тежки или със смъртен изход трудови злополуки и тежки аварии.
7. Мерки за предотвратяване на трудовите злополуки и на общите и професионалните заболявания се вземат от училищния директор.

Допълнителни мерки за работа през есенно-зимния сезон

1. При снеговалеж да се осигурява своевременно почистване на тротоарите и подстъпите към училището /включително аварийните изходи и двора/.
2. С цел намаляване на топлинните загуби да се уплътнят прозорците на учебните стаи и кабинети от северната и западната страна на училището, като се остави възможност за проветряване.
3. Редовно да се следи за температурата и осветлението в помещенията и се вземат необходимите мерки.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Долекарска помощ

1. Спазването на Правилата за оказване на първа долекарска помощ /утвърдени на основание чл.276, ал. 1 и 2 от КТ и влезли в сила от 01.01.95г./ е задължително.
2. При изпадане на ученици в гърч да се запази спокойствие, да се постави детето далеч от остри и горещи предмети, да се разхлабят пристягащите дрехи, да се постави тялото в странично положение и да се повика веднага училищния лекар или медицинско лице, обслужващо училището. Да не се правят опити за ограничаване на гърчовите движения и свестяване /пръскане с вода и изкуствено дишане, които влошават състоянието /, да се изнесе на свеж въздух пострадалият и да не се дават течности и вода през устата.
3. При колапс да се напльска лицето и да се напръска с вода, да се дадат тонизиращи напитки или вода.
4. При травматизъм да се направи компресивна превръзка, при счупване на крайник или открита фрактура да не се предприема нищо. При внезапно падане пострадалият се оставя на мястото на произшествието до идването на медицинския специалист, като се отстраняват наблюдателите и се оставят само двама преки свидетели на произшествието.
5. При повръщане да не се дават вода или течности през устата.
6. При удар от електрически ток да се освободи пострадалият от проводника при сигурни предпазни мерки – с дървен предмет. Пострадалият да се постави на пода с обърната настрани глава без възглавница и да се започне външен сърдечен масаж, след което вдишване уста в уста или уста в нос, да се повика специализирана реанимационна линейка.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Настоящият правилник влиза в сила от началото на учебната 2019/2020 година и е приет на ПС Пр. 13от 08.07.2019 г..
2. За осигуряване на безопасни условия за възпитание, обучение и труд в учебното заведение е задължително спазване на настоящия правилник.